

Anafylaxi kortversion

Anafylaxi är en akut, svår, snabbt insättande systemisk överkänslighetsreaktion från flera organsystem och är potentiellt livshotande. Reaktionen inkluderar en objektiv respiratorisk, kardiovaskulär och/eller kraftig allmänpåverkan. Se vidare i riktlinje Anafylaxi bland medicinska riktlinjer.

1. Säkra fri luftväg och ge **syrgas** (om tillgängligt).
2. Intramuskulär injektion av adrenalin i lårets utsida tidigt i förloppet är den viktigaste åtgärden vid behandling av anafylaxi.
3. Vid bronkobstruktion är tidig astmabehandling viktig.
4. Kroppsläge: Liggande med höjd fotända, vid andningsbesvär/kräkning – sittande med höjd fotända. Hastig uppresning av patienter med anafylaxi kan leda till livshotande tillstånd.
5. Skapa fri venväg. Vid fortsatt allmänpåverkan och/eller hypotension ge vätska enligt tabell nedan.
6. Följ saturation, puls och blodtryck.

Behandling

Läkemedel	Vuxen	Barn	
Adrenalin injektion 1 mg/ml, im (i lårets utsida)	0,3 – 0,5 ml (Upprepas var 5:e – 10:e min)	0,01 ml/kg (max 0,5 ml) Se doseringstabell* nedan.	
alt Adrenalinpenna injektion im	0,3 – 0,5 mg	0,3 mg (>20kg)	0,15 mg (<20kg)
Desloratadin tablett 2,5 alt. 5 mg oralt	2 tabl (10 mg)	1 tabl (5 mg) (6–12år)	1 tabl (2,5 mg) (<6år)
Betametason tablett 0,5 mg (löses upp i lite vatten och ges oralt)	10 tabl (5 mg)	10 tabl (>6år)	6 tabl (<6år)
alt Betametason injektion 4 mg/ml iv/im	2 ml (8 mg)	2 ml (8mg) (>6år)	1 ml (4 mg) (<6år)
Ringer-acetat/ Plasmalyte infusion iv	1000 ml	20 ml/kg	
Salbutamol inhalation	Enligt riktlinje (Astmaanfall - akutbehandling på vårdcentral/akutmottagning, vuxna).	Enligt riktlinje (Astmanfall hos barn – akutbehandling).	

*Doseringstabell adrenalin intramuskulärt barn (steg 1 ovan)

Läkemedel	Vikt (kg)				
	< 10	10 - 20	21 - 30	31 - 40	> 40
Adrenalin 1 mg/ml intramuskulärt (ml och mg)	0,1	0,2	0,3	0,4	0,5

Vid terapisivikt

Vid utebliven effekt av upprepade intramuskulära injektioner av adrenalin kan detta ges intravenöst på ordination och i närvaro av anestesilog eller läkare med god erfarenhet av detta. Täta puls- och blodtryckskontroller, liksom EKG-övervakning är då obligatorisk.

Behandling

Läkemedel	Vuxen	Barn
1. Adrenalin injektion 0,1 mg/ml (OBS lägre styrka) (ges långsamt intravenöst)	1 – 3 ml Kan upprepas vid behov.	0,05 – 0,1 ml/kg Kan upprepas vid behov. Se doseringstabell* nedan.
Dålig behandlingseffekt kan vara kopplat till acidosis, överväg infusion Tribonat.		

*Doseringsstabell adrenalin intravenöst barn (steg 1 ovan)

Vikt (kg)	< 10	10 - 20	21 - 30	31 - 40	> 40
Läkemedel					
Adrenalin 0,1 mg/ml intravenöst (dos i ml)	0,5	1	1,5	2	3
Dos i mg	0,05	0,1	0,15	0,2	0,3

Svårighetsgradering av anafylaxi

Grad	Mun, mage/ tarm	Luftvägar	Hjärta/ kärl	Allmänna symtom
Överkänslighets/ allergireaktion Ej anafylaxi.	Munklåda, läppsvullnad Svullnadskänsla i mun och svalg Illamående, lindrig buksmärta, enstaka kräkning			Trötthet
Anafylaxi grad 1 observeras minst 4 timmar.	Ökande buksmärta Diarré Upprepade kräkningar	Heshet Lindrig bronkobstruktion		Uttalad trötthet Rastlöshet Oro
Anafylaxi grad 2 observeras minst 8 timmar på sjukhus	Som ovan	Skällhosta Sväljningsbesvär Medelsvår bronkobstruktion		Svimmingskänsla Katastrofkänsla
Anafylaxi grad 3 observeras minst 12 timmar på sjukhus	Urin- och/eller fecesavgång	Hypoxi, cyanos Svår bronkobstruktion Andningsstopp	Hypotoni Bradykardi Arytmi Hjärtstopp	Förvirring Medvetlöshet

Graden bestäms från det organsystem som har den svåraste nivån.

Vid upptäckt av felaktig information, vänligen meddela faktaägare.